

PRAWA **ZATRZYMANEGO** W POSTĘPOWANIU KARNYM

Słabo znasz język polski? Jesteś osobą niesłyszącą lub niemą?
Możesz skorzystać z bezpłatnej pomocy tłumacza.

Już w tej chwili masz prawo poprosić o tłumacza.

Jeśli nie jesteś polskim obywatelem, możesz skontaktować się z urzędem konsularnym lub z przedstawicielstwem dyplomatycznym państwa, którego jesteś obywatelem.

If your knowledge of the Polish language is insufficient or if you are deaf or mute, you have a right to assistance of an interpreter free of charge.

You can ask for an interpreter to be summoned at this moment.

If you do not have Polish citizenship, you have the right to contact a consular office or diplomatic representation of the country you are a citizen of.

Если Ваших знаний польского языка недостаточно для понимания следственных мероприятий, вы являетесь глухим или немым, у вас право на бесплатную помощь переводчика.

Вы можете попросить вызвать Вам переводчика прямо сейчас.

Если Вы не являетесь гражданином Польши, то Вы или Ваш защитник можете связаться с консульским управлением или дипломатическим представительством государства, гражданином которого Вы являетесь.

Te uprawnienia wynikają z przepisów k.p.k. art. 72 § 1, art. 612 § 1.

*** WAŻNE SKRÓTY:**

k.p.k. – Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego

k.k. – Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny

ZATRZYMANY/ZATRZYMANA

Zatrzymany to osoba podejrzana

o popełnienie przestępstwa, wobec której zastosowano środek przymusu w postaci pozbawienia wolności.

Możesz poprosić także o ulotkę dla podejrzanego.

Pamiętaj!

Do czasu wydania prawomocnego wyroku jesteś uznawany za niewinnego!

Nie masz obowiązku dowodzić swojej niewinności!

To oskarżyciel musi dowieść Twojej winy.

Jeżeli czegoś nie rozumiesz lub potrzebujesz więcej informacji – zwróć się do funkcjonariusza z prośbą o wyjaśnienie.

To wynika z przepisów k.p.k. art. 71 § 1, art. 74 § 1.

DLACZEGO ZOSTAŁEŚ ZATRZYMANY?

Organy prowadzące postępowanie uznały, że **istnieje prawdopodobieństwo, że popełniłeś przestępstwo oraz zachodzi obawa, że możesz uciec lub utrudniać postępowanie** (np. przez zacieranie śladów).

Mogłeś także zostać zatrzymany, ponieważ **organy ścigania nie mogą ustalić Twojej tożsamości lub zamierzają przeprowadzić w Twoim przypadku postępowanie przyspieszone.**

Masz prawo poprosić o dokładne wyjaśnienie, z jakich powodów zostałeś zatrzymany.

Możesz być zatrzymany przez maksymalnie 48 godzin.

W tym czasie policja musi wystąpić do sądu z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie albo Cię zwolnić.

Sąd ma następnie 24 godziny na podjęcie decyzji co do tymczasowego aresztowania.

Oznacza to, że możesz być zatrzymany przez maksymalnie 72 godziny (**3 dni**), chyba że do tego czasu zostanie Ci doręczone postanowienie o tymczasowym aresztowaniu.

Powinieneś otrzymać protokół z zatrzymania.

Zawiera on m.in. imię i nazwisko funkcjonariusza, który Cię zatrzymał, dzień, godzinę, miejsce oraz przyczynę zatrzymania i określenie przestępstwa, o jakie jesteś podejrzewany.

Te uprawnienia wynikają z art. 244 § 3 k.p.k.

PRAWA ZATRZYMANEGO

1. MASZ PRAWO BYĆ WYSŁUCHANYM

Możesz opowiedzieć o wydarzeniach, które są powodem zatrzymania i wyjaśniać wątpliwości, które wynikły w związku z zatrzymaniem.

Możesz też odmówić składania jakichkolwiek oświadczeń bez konieczności podania przyczyn odmowy.

Funkcjonariusze NIE MOGĄ Cię przymuszać lub zachęcać do składania oświadczeń, jeżeli podjąłeś decyzję, że nie chcesz tego robić.

Jeżeli czujesz, że jesteś zastraszany lub przymuszany, poproś o natychmiastowy kontakt z prawnikiem, który udzieli Ci pomocy.

2. MASZ PRAWO DO KONTAKTU Z PRAWNIKIEM

Niezwłocznie po zatrzymaniu przysługuje Ci prawo kontaktu z wybranym adwokatem lub radcą prawnym (np. telefonicznie), a także prawo do bezpośredniej rozmowy z nim.

W wyjątkowych przypadkach policjant może chcieć być obecny w trakcie tej rozmowy.

Te uprawnienia wynikają z przepisów k.p.k. art. 244 § 2 i 3 i art. 245 § 1.

PRAWA ZATRZYMANEGO c.d.

3. MASZ PRAWO DO ZASKARŻANIA

Jeśli nie zgadzasz się z powodem zatrzymania (wg Ciebie było bezzasadne i nie było powodu, żeby Cię zatrzymać lub odbyło się to z naruszeniem prawa), możesz złożyć zażalenie do sądu w terminie **7 dni** od dnia, w którym zostałeś zatrzymany.

Jeśli sąd je uzna, zostaniesz natychmiast zwolniony.

4. MASZ PRAWO POWIADOMIĆ INNYCH O SWOJEJ SYTUACJI

Możesz żądać, żeby organ, który Cię zatrzymał, powiadomił o tym:

- osobę najbliższą (lub inną osobę, którą wskażesz),
- pracodawcę,
- szkołę/uczelnię,
- dowódcę,
- osobę zarządzającą Twoim przedsiębiorstwem lub takim, za które jesteś odpowiedzialny.

Powiadomienie tych osób nie jest obowiązkowe – odbywa się tylko na Twoje żądanie!

5. MASZ PRAWO UZYSKAĆ NIEZBĘDNĄ POMOC MEDYCZNĄ

Jeśli odczuwasz dolegliwości zdrowotne, poinformuj o tym funkcjonariuszy, którzy sprowadzą pomoc.

Te uprawnienia wynikają z przepisów k.p.k. art. 245 § 3, art. 246 § 1, art. 261 § 1, 2 i 3.

TWOJE OBOWIĄZKI

Musisz:

1. **poddać się oględzinom ciała** i badaniom niepołączonym z naruszeniem Twojego ciała,
2. **pozwolić pobrać sobie odciski palców,**
3. **pozwolić się sfotografować i okazać innym osobom,**
4. **poddać się pobraniu przez policjanta wymazu ze śluzówki policzków,** o ile jest to konieczne i nie zagraża zdrowiu,

Ponadto, gdy badania przeprowadza pracownik służby zdrowia, zatrzymany musi zgodzić się na:

1. **badania psychologiczne i psychiatryczne,**
2. **badania połączone z dokonaniem zabiegów na ciele,** których przeprowadzenie jest niezbędne, a nie łączy się z zabiegiem chirurgicznym i nie zagraża zdrowiu.

Możesz poprosić, żeby oględzin i badań Twojego ciała dokonała osoba tej samej płci.

Te zobowiązania wynikają z przepisów k.p.k. art. 74 § 2.

PRZESZUKANIE

W celu znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu (np. pochodzących z przestępstwa), można dokonać przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów.

Przeszukania może dokonać osobiście prokurator lub policja, ewentualnie inny organ wskazany konkretnie w ustawie. Zanim nastąpi przeszukanie, osobie przeszukiwanej udostępnia się postanowienie sądu lub prokuratora o przeszukaniu. W wyjątkowych przypadkach przeszukanie może się odbyć jedynie za okazaniem legitymacji służbowej, ale musi być niezwłocznie zatwierdzone przez sąd lub prokuratora.

Postanowienie o zatwierdzeniu musi być doręczone przeszukanemu na jego żądanie!

Twojego przeszukania, w miarę możliwości, powinna dokonywać osoba tej samej płci.

Przed rozpoczęciem przeszukania, organ powinien poprosić o wydanie przedmiotów, których poszukuje. **Jeżeli wydanie nastąpi – do przeszukania w ogóle nie powinno dojść!**

Pamiętaj, że przeszukanie powinno być wykonane z umiarem, w taki sposób, żeby nie naruszyć Twojej godności. Nie powinno spowodować żadnych dodatkowych dolegliwości.

Jeżeli naruszono Twoje prawa, przysługuje Ci zażalenie, które powinno być złożone do sądu rejonowego, w którego okręgu prowadzone jest postępowanie, w terminie 7 dni od dnia czynności.

Broszura została opracowana przez
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
oraz **Helsińską Fundację Praw Człowieka**,
aby przekazać w możliwie najbardziej
przystępny sposób niezbędne informacje dla

ZATRZYMANEGO

HR HELSIŃSKA FUNDACJA
PRAW CZŁOWIEKA

Jeśli uważasz, że Twoje prawa nie są respektowane,
zawsze możesz zadzwonić na
BEZPŁATNĄ INFOLINIĘ
BIURA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

800 676 676

